List 12. Tečaj XLV.

NOVICE

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold. 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 23. marca 1887.

Obseg: Kako predenico zatreti. — Karbolinej — Kako svinje pitati. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Iz državnega zbora. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Kako predenico zatreti.

Od vseh strani prihajajo nam tožbe o silovitem razširjevanji nadležnega in zeló škodljivega plevela: predenice. Ni je skoraj njive z deteljo obsejane, na kateri bi še ne bila zaplojena predenica. Prišlo je v nekaterih krajih celó tako daleč, da si ljudje niti več ne upajo detelje sejati. Ako smo odkritosrčni, reči moramo, da so tega krivi največ kmetovalci sami. Res imamo na Kranjskem deželno postavo, ki daje županstvom in okrajnim glavarstvom sredstva, razširjevanje predenice zabranjevati, a pojdite prašat, kje na Kranjskem so uže kedaj zvrševali to postavo? Nikoder! Pametnemu gospodarju tako ni treba postave, katera bi ga silila škode varovati se, to mora on sam od sebe storiti. Žalibog, pa naši gospodarji škodo sicer gledajo, zraven pa roki križem držijo, proti predenici pa prav nič ne storijo. Ne tajimo, da je temu največkrat uzrok nevednost, zato hočemo s tem člankom v novič poučiti naše gospodarje o predenici in o sredstvih, s katerimi jo je zatirati.

Najprej moramo poznati svojstva predenice, katero v nekaterih krajih tudi prédenec, kužno travo, žido ali prevrženo deteljo imenujejo. Latinski jo zovejo učenjaki „cuscuta trifolii“. Predenica je rastlina zajedalka, to je, rastlina, ki živi ob soku druzih rastlin. Predenica živi ob soku detelje, v katero požene svoje korenine ter ji izpije sok. V podobi 12. risana je predenica, kakor jo sploh nahajamo na deteljiščih in tudi na travnikih, podoba 13. pa kaže povečani predenični cvet. Drobni in lični cvet predenični, ki je podoben majhni beli krogljici, gotovo vsak pozna. Iz tega cveta nastane seme, ki je sicer zeló podobno deteljnemu semenu, a je znatno manje. To seme širi se po njivi, z gnojem hodi na druge njive, ptiči ga prenašajo itd., in od tod prihaja hitro razširjevanje predenice. Ker pa naši gospodarji škodo, ki jo jim dela predenica, še le tedaj zapazijo, ko je že njiva, oziroma detelja gosto s predenico zaraščena, in jo pri-

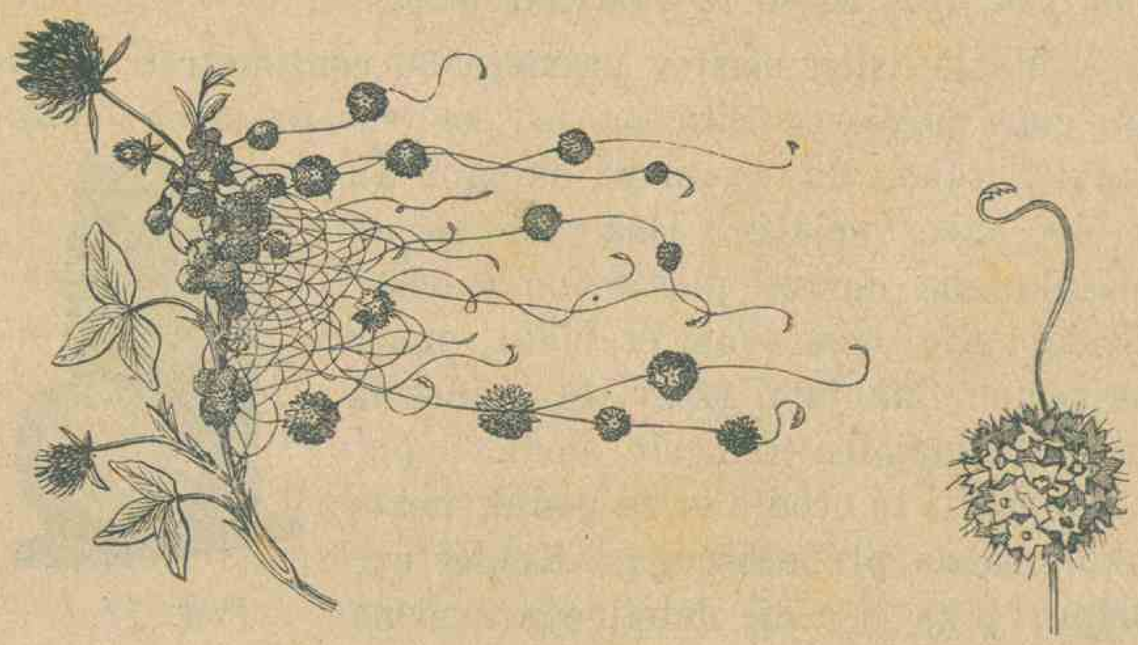

Pod. 12. *Pod. 13.*

čnejo zatirati, ko je začela cvesti ali je pa uže odcvela, zato ni čudno, če vse delo opravljajo zastonj. Če hočemo torej predenico uspešno zatirati, moramo jo uže v njenem začetku pričeti pokončevati, in sicer predno cvetè.

V ta namen priporočajo s predenico zaraščen prostor in še nekaj več prekopati, rušino (ledino) pa sežgati. Sežiganje rušine vrši se takole: Rušina zloži se v podobi peči, v votlino se namaši slame, suhega vejevja ali lesa itd. ter se potem vse skup zažge.

Nekje smo brali, da se dá predenica zatreti, ako ž njo zaraščen prostor decimeter na debelo s kompostom ali čreslom natresemo. Predenica izgine, prihodnje leto pa detelja bujno skozi čreslo preraste.

Predenica ima v sebi mnogo čreslovinske kisline. Novejši čas služi to v pokončevanje. Na vsacih 10 litrov vode se raztopi 1 kilogr. železnega (zelenega) vitrijola. (Zeleni vitrijol se dobi v mestu v vsaki štacuni po prav nizki ceni.) S to vitrijolovo vodo škropijo se deteljne grinte tako dolgo, da so do tal namočene. Po nekoliko urah ni druzega videti, kakor očrnelo vlak-

nino, predenica je ugonobljena, detelja pa ne trpi nobene škode, ampak še bujneje raste.

Vsa ta sredstva služijo le tedaj, ako je na njivi še malo predenice; če je pa njiva preveč opleveljena, je najbolje, deteljo podorati in jo v novič posejati.

Ker pa na naša deteljišča predenico največ s semenom sevamo, zato slovenske gospodarje opozarjamo, naj sejejo izključno tako deteljno seme, o katerem so prepričani, da ni v njem predeničnega semena. Ako je tako deteljišče, na katerem še ni zaplojena predenica, priporočamo deteljno seme tam pridelovati, vendar ni gotovo, da se kaj predeničnega semena s sosednih njiv ne primeša.

Iz deteljnega semena dá se predenično seme popolnoma odpraviti. V to svrho imajo ali stroje ali pa posebna sita. Stroji so umestni, koder veliko deteljnega semena pridelujejo, za manjšega posestnika so sita. Sita so tako narejena, da predenično seme, ki je manjše kot deteljno, skozi gré, deteljno pa ne. Izmed sit za čiščenje detelje, katerih je več vrst, v naslednjem popišemo ono, ki ga je izumil Kohlert v Celovcu.

Imenovano orodje je sestavljeno iz 6 do 7 sit *(glej pod. 14.)*, ki so iz cina narejena.

Vsako sito meri v premeru 36 centimetrov in je 10 cm. globoko. Sita morejo se en na drugo prestaviti, tako, da se more skozi 2 ali 3 ob enem sejati. Dna sit so iz preluknjane cinove ploščevine (pleha). Vsako sito ima svojo številko, ono z največimi luknjami (štev. 1) pride na vrh. Prodajalec teh sit dodá popis kako rabiti to orodje in za poduk nekoliko semena predeničnega. Kohlertovo pripravo za čiščenje deteljnega semena (ki se tudi za druga semena lahko porabi), izdeluje Franc Filli v Celovcu, od katerega se dobi s 6 siti za 12, s 7 siti za 14 gld. av. vr. z zavojem vred.

Pod. 14.

Z večine posestniki deteljnega semena sami ne pridelujejo, ampak ga kupujejo. Kdor pa deteljno seme kupuje, temu pa toplo na srce pokladamo, naj kupi seme od trgovca, ki mu dá spričalo, da je seme preiskano od kake semenske pregledovalne postaje. Res je, da je seme, kateremu je pridejano tako spričalo, nekoliko dražje, zato je pa zanesljivo in navadno tudi bolje kaljivo. V Ljubljani ni dobiti takega semena, priporočamo pa trgovino s semenom P. Hüttiga na Dunaji. Predenice se bodemo s časom znebili, a le tedaj, če bodemo dosledno sejali le čisto seme.

Karbolinej.

Vsak kmetovalec ve, kako dragi so vozovi in poljsko orodje, da se hitreje obrabijo, kot mu je ljubo. Posebno leseni deli, na katere sedaj suho, sedaj mokro vreme upliva, se hitro pokončajo. Istotako tudi lesovje naših stanovališč, gospodarskih poslopij i. t. d.

Da bi zgoraj omenjeno orodje in hišne dele, lesene plote itd. dalj časa obdržali, svetujejo jih uže dolgo in prav po pravici z oljnato barvo namazati. Toda oljnate barve so drage in ne proderejo v les. Če napačno ž njimi namažeš, razpokajo in se lahko odkrušijo. Dobri mazači, ki so pa na deželi redki, so pa tudi jako dragi.

Cenejši kot oljnata barva je katram (tér). Tudi katram ne prodre v les. Črna barva, neprijetni duh in počasno sušenje katrama kmetovalcem tudi ne ugaja.

V novejšem času izdelujejo „karbolinej“. To mazilo je za namazanje lesa najboljše, kajti:

1.) Varuje les proti mokroti in uplivu zraka. Zatorej lesovje, dvakrat s karbolinejem namazano, zelo dolgo rabi in veliko stroškov prihrani.

2.) Lésu da lepo orehovo barvo in prodre daleč vanj, toda lesne žilice in rasti lahko še vedno vidiš.

3.) Je vedno popolnoma tekoč. Ni ga treba tedaj kot oljnato barvo z oljem ali s firnežem zalivati, ali pa kakor katram razgrevati. Vsak količkaj pameten človek more tedaj s čopičem jednakomerno mazati.

4.) Se hitro posuši. Diši le malo časa po karbolovi kislini, kojo pa zdravniki v čiščenje zraka priporočajo. Karbolinej varuje lesovje proti mokroti, vlažnosti in zraku. Zabrani gnjilobo in trohnenje lesa ter pokonča gobe.

5.) Ni samo najboljše, ampak tudi najcenejše mazilo: eden kilogram karbolineja, ako se ga več skupaj naroči, velja le 22 krajcarjev in s tem moreš 6 m² oglajenega lesenega površja namazati.

Jaz sem, — tako piše A. Baumgartner, vodja štajerske kmetijske šole — pred sedmimi leti vsestransko namazal s karbolinejem vse lesovje voz in poljskega orodja, oken in vrat, posebno hlevov, verej, lesenih stebrov, kar jih je v zemljo zakopanih podlog, na katerih deskena tla leže, in tla, kar jih je pritlično, spodaj dvakrat, ter sem se prepričal, da se je to lesovje dobro obdržalo. Nenamazano lesovje je pa uže preperelo in je jelo trohneti.

Jaz morem tedaj iz svojega prepričanja vsem kmetovalcem svetovati, da vse lesovje, orodja, stanovališč, poposebno pa hlevov s karbolinejem namažejo. Železje je najbolje namazati z barvo za železo, katero dobiš v vsaki prodajalni železnine. Ono železje pa, s kojim zemljo obdeluješ, namaži čez zimo s kojem, da ti ne zarjavi. Ker tovarna „Avenarius & Schranzhofer“ karbolinej v sodovih po 25, 50, 100 do 190 kgr. pošilja, in ker sta karbolinej ter voznina pri večjih naročilih cenejša: priporočati je, da ga več kmetovalcev enega kraja skupaj naroči.

Kako svinje pitati.

Svinje pitati je dobro, vendar se dá mnogo več koristi dobiti, ako se razumno postopa. V to svrho je treba paziti na konsumente, zlasti na to, kar zahtevajo mesarji v velikih mestih. Mesar želi si dobiti

robo, ki je mlada, nježna, ki ima mnogo mesa in malo pa trdnega špeha.

S samim pitanjem ne pridemo do takošnega blaga; treba je na to misliti pri odbiranji svinj za pleme. Naša navadna svinja daje pretrdo meso, če prav jo tudi dobro spitamo, meso ob rebrih je pretenko in ravno tukaj mesar največ dobička išče. Okostje pa pri naših svinjah je vse preorjaško in dela mesarjem in kuharicam pri deljenji porcijonov premnogo sitnob, na kar je vendar tudi pomisliti.

Krivo bi pa bilo, ako bi kdo mislil, da je z odbiranjem dobrega plemena vse storjeno. Pristopiti mora še razumno pitanje ali krmljenje.

Pitanje z ržjo dela meso temnejše barve pa tudi trdeje snovi, stročji sadeži pa narejajo preveč maščobe, po koruzi je špeh premehek, da ga časih ni mogoče povoditi, kajti vedno kaplja od špeha v vodilnici ter ostane vselej več ali manje mazast, tudi klobase iz mesa od tako pitane svinje niso dobre, ker so premehke in mazaste. Posebno pa svarimo pred pitanjem s tako imenovano „mesno moko“ (Fleischmehl). Mesarji ne kupijo po nobeni ceni tako pitanih svinj, kar spoznajo na črnih svinjšekih, kajti ne morejo rabiti ne mesa, ne špeha.

Starejše svinje, ki so za pleme služile in so potem spitane bile, izkoristi mesar v manjšem mestu ložje, kakor oni v velikem mestu; zatorej svetujemo, takih svinj ne pošiljati na večja tržišča; ne dobijo tukaj za-nje toliko kakor domá, vrh tega jim še računijo precejšnjih stroškov kot voznino. Kmetovalec torej dobiva od svinjerejstva največ dobička, ako vzreja živali, kakoršnih na sejmih, na tržiščih najbolj iščejo, namreč mlade, dobro pitane, toda ne pretolste.

„Gosp. Gl.“

Štajarcem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo.

(Dalje.)

4. **Pariška ramburska rejneta (rejneta iz Kanade).** Ta sorta uspeva tudi po visokih legah, a le v dobri, vlažni zemlji. Primerna je za polje, vrt in cesto. Zori novembra in trpi do maja. Sad se porabi za vse ter je kupčijsko jabolko prve vrste. Jabolka je pozno in previdno trgati. Drevo močno raste, zgodaj rodi in ima široko krono. Sorta je plodovita in se dobro sponaša na vsakem divjaku, kakor tudi v vsaki obliki.

5. **Ananasna rejneta.** Uspeva le v dobri zemlji, sicer pa tudi po mrzlih legah. Če so jabolka prav in ob pravem času trgana, držijo se do marca. — Namizno, kupčijsko in moštno sadje. Jabolko se trdno drži drevesa, v shrambi pa rado gnije. Drevo skrčeno raste, zgodaj rodi pa ima rado bolán les. Sorta je primerna za vsako vzgojo ter uspeva na vsaki podlogi.

6. **Siva jesenska rejneta.** Raste v vsaki legi, na vrtu in ob cesti. Ta sorta zori od oktobra do decembra in je rabna za sušenje in mošt. Sad nima nobene skominaste kisline, zarad česar ga mnogi zeló ljubijo. Drevo je visoko, trpežno in močno, rodi vsako leto bogato, a dobi rado raka. To sorto vzgojiti je le na jabolčnem divjaku, in sicer na visokem deblu.

7. **Beli, drsasti kardinal.** Raste tudi v mrzli legi, na polju in na vrtu. To zimsko jabolko je namizna in gospodarska sorta. Trgovci ga drago plačujejo. Drevo je precej močne rasti in plodovito. Vzgoja bodi visoka, cepiti ga je pa na jabolčni divjak.

8. **Srček.** Sorta za dobre lege, sicer pa raste na polju, na vrtu in ob cesti. Izvrstno namizno jabolko, za sušenje pa ni. Sad je izvrstnega okusa in se trdno vej drži. Na drevesu nima nič kaj lepe barve in se šele odtrgano zrumeni. Drevo je zeló rodovitno in gotovo obrodi. Vzgoja bodi visoka, a le na divjaku.

9. **Beli zimski tofelj.** Obrodi celó po mrzlih legah, na polju in na vrtu. Zori od novembra do januvarija ter je namizna sorta, prve vrste kakor tudi za vse drugo porabna. Sočni sad je prijetnega okusa, zato je priljubljeno jabolko, se dobro prodaja in daje v sušilnici posebno lep, bel pridelek. Drevo je lepe rasti, precej plodovito, zlasti v sveži zemlji. Staro drevje postane rado manj rodovitno, ako se mu ne pomaga z gnojem. Veje nizko visijo, zato ni za nasade ob cesti. Jabolka se dobro vej držijo. Drevo je za visoko, kakor tudi za pritlično vzgojo, uspeva pa le na jabolčnem divjaku.

10. **Cesarjeviča Rudolfova jabolko.** Ta sorta je v vsem podobna mošanckarju, samo da zahteva boljše lege, zato pa vsako leto rodi.

11. **Karmelitska rejneta.** Stori dobro v vsaki, ne premrzli legi. Drži se do marca in je za vsako porabo. Sad naj dolgo na drevesu ostane. Drevo le zmerno raste, rodi vsako drugo leto in ima okroglo krono. Sorta je primerna za vsako vzgojo in raste na vsaki podlogi.

(Dalje prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 16. Moja šestletna krava boleha uže deseti dan. Pogostoma se uleže na tla, sedaj na eno, sedaj na drugo stran, molí noge od sebe ter iztega glavo po vampu, kakor kedar se teleti. Blato gre redno od nje, ravno tako tudi redno pije in jé. Krava se je uže večkrat pojala. (Mat. F. v Z.)

Odgovor. Opis bolezni je prepovršen, da bi jo mogli spoznati. Morebiti, da je krava v križu mrtvudna, katera bolezen je lahko prišla od prehlajenja, od težkega poroda ob zadnjem oteletenju, ali pa je ob pripuščanji bik poškodoval kravo. Svetujemo Vam, da se obrnete do gosp. Gasparija, c. kr. okrajnega živinozdravnika v Postojini.

---

*

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Zdi se, da je to prizadevanje imelo temveč vspeha, ker od julija 1884. l. žal! vlada nova izredno močna depresija v trgovini, industriji in kmetijstvu, po kateri se je promet v vseh evropskih državah zeló zmanjšal in katera občutljivo upliva na dohodke vseh železnic, naj si jo provzročile spremembe tarifov ali ne.

Slednje letno poročilo c. kr. avstrijskih državnih železnic za l. 1885 omenja, da so bile tarifne naredbe v tem letu prvikrat popolno leto v veljavi, da torej v prehodnjem letu niso mogle ob enem na kvantiteto in na pomnoženje državnih dohodkov uplivati, da se torej morajo dohodki za l. 1885 imenovati ugodni.

Navzlic temu dokazovanju je vladala v državno-železniškem svetu bojazen, da ne bode dosti potrpežljivosti, da se počakajo posledice tarifnih naredeb pri državnem prometu, marveč da se vsled pritiska od c. kr. finančnega ministerstva uže namerava zvišanje tarifov, in to tem bolj, ker so časopisi priobčili različne članke, kateri so hoteli na to pripravljati.

Tarifni odbor je sklenil zaradi teh vesti interpelovati predsednika v seji državno-železniškega sveta. Gospod predsednik baron Czedik je odgovoril na to interpelacijo, da glavno ravnateljstvo do zdaj ni dobilo predloga za povišanje tarifov; kar pa se tiče bodočnosti, se ne more izreči, nikakor pa se tarifi za blago ne povišajo do prihodnje seje državno-železniškega sveta, ker bi vlada komaj mogla izvesti povišanje tarifov, ne da bi zaslišala državno-železniški svèt.

To poročilo je moglo le deloma pomiriti, in bojazen, da se tarifi povišajo, traja dalje; vsekako je bilo c. kr. glavno ravnateljstvo primorano, na vsak možen način uvesti prihranjke in na drugi strani povišanja oskrbeti.

Vozni redi zimske dobe, kakor tudi prihodnje poletinske dobe kažejo znatno zmanjšanje vlakov, posebno brzovlakov; tako so se tudi nočni brzovlaki od Pontebe na Dunaj in nazaj opustili, kateri so bili za naše gorenje kraje zeló koristni; tudi z Dunaja proti zapadu opustilo se je več vlakov. Nekateri članovi so stavili predloge, naj ostane pri starem, a brezvspešno; njihovi predlogi niso mogli dobiti večine.

Predlogi c. kr. glavnega ravnateljstva na povišanje voznine pri tour in retour listkih za 5% in povišanje pristojbin za letne listke vzbudili so zanimljivo debato o nalogah državno-železniškega prometa in o povišanji tarifov, katero škoduje trgovini, industriji in kmetijstvu; konečno so se vendar vsprejeli predlogi večine.

Splošno mnenje je zdaj proti vsakemu znižanju tarifov in temu se mora pripisovati, da do zdaj niso imela nobenega vspeha večletna prizadevanja ljubljanske trgovinske in obrtne zbornice, da bi se napravili enaki tarifi z oddaljenejšimi postajami zborničnega okraja v Trstu in v Gorici pri prometu v Nemčijo, v Predarlsko, v Česko in Moravsko ter da bi se odpravil škodljiv upliv, katerega imajo tako zvani tarifi za pomorska pristanišča na trgovino in industrijo v Kranjski; vsa ta prizadevanja niso imela nobenega vspeha, da-si se je po sklepih državno-železniškega sveta in po zatrdilih c kr. glavnega ravnateljstva moglo gotovo pričakovati, da pride še v tem letu pomoč.

Gledé škodljivih posledic pri tarifnih anomalijah opozarjam na moja prejšnja poročila ter si dovoljujem zaradi važnosti te zadeve za naš zbornični okraj še enkrat omeniti dotična prizadevanja za pomoč in razmerje te zadeve.

Dotične pritožbe zbornične so dale enketi za železniške tarife, katero je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo v l. 1882 sklicalo, povod, da je po skupini IX. stavila predlog, naj se niti pri krajevnem niti v notranjem zveznem prometu v nobenem slučaji ne plača za krajšo progo višja voznina nego za daljšo.

To načelo vsprejel je nekoč državni zbor uže kot zakon, a gosposka zbornica je njega vsprejem preložila; vendar se je tako določilo vpeljalo vsled protokolarnih dogovorov med c. kr. vlado in mnogimi železniškimi podjedtji. (Dalje prih.)

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

Bankine pravila in s temi zvezane določbe gledé dolga 80 milijonov in veljave bankinega privilegija za Bosno in Hercegovino — sprejela so se v tretjem branji minuli petek po večdnevni, hudi borbi.

Pri tem predmetu rešiti je bilo mnogo važnih gospodarskih vprašanj, katera so zadevale v prvi vrsti narodno gospodarstvo in ljudsko blagostanje, katero ima pospeševati banka, na drugi strani pa prednosti in koristi, ki se imajo še za daljno desetletno dobo dovoliti banki. — V prvem oziru tožilo se je mnogo, in tudi med Slovenci čule so se take tožbe, da banka privoljuje svoj kredit samo nekaterim privilegiranim firmam, manj premožne, manje trgovce, posestnike in obrtnike pa po vsem odbija od sebe, akoravno dajejo za manjša posojila primeroma enako dobro poroštvo, kakor bogatin za veče svote.

Dalje čule so se tožbe, da banka in njene podružnice one zaupnike, ki imajo presojati, ali in koliko se sme upati posameznemu, ki prosi kredita, jemlje redno samo izmed nemško-liberalne stranke, katera potem tudi v tem poslovanju postopa strankarsko, na korist nemško-liberalnih pristašev. Dalje tožilo se je, da banka pri posojilih na zemljišča zahteva previsoko provizijo z 1%, višo kot vsi drugi denarni zavodi, tako, da taka posojila zahtevajo skoraj 7% obrestenje. Posledica temu je, da pri nas uže skoraj nihče več ne mara posojila bankinega na zemljišča, ampak si ga preskrbava raji pri druzih zavodih: hipotečnih bankah ali pa hranilnicah.

Gledé dobička, katerega si sme jemati banka sama, ugovarjalo se je, da je preveč, ako si posestniki delnic smejo jemati od delnic po 7% in se še le ono, kar presega to mero, deli med državo in banko tako, da se dr-

žavi pripadajoči del obrača na poplačevanje dolga 80 milijonov. Temu nasproti pa se je ugovarjalo, da bi delničarji banke, ako se privilegij ne podaljša, temveč banka likvidira, dobili še mnogo več čistega, prostega kapitala, kakor pa onega, ki je primeren letnim obrestom 42 gld., to je 7% od nominalne vrednosti delnice, kar tudi uže sedanji kurs delnic priča, ki je nad 850 gold.

V razpravi sami sprožil je to vprašanje dr. Herbst, vendar ne resno, zato, ker imajo pristaši njegove stranke mnogo delnic, v zbornici sami poprijel se je tega vprašanja Derschatta, prej ud nemškega kluba, ter je predlagal, da se obresti znižajo na 6%; pristaši Herbstovi zavoljo lepšega niso nasprotovali temu predlogu, da bi se jim ne mogel očitati kapitalizem, in tako je prišlo, da v trenutku, ko desnica ni mislila, da bi se mogla skleniti še katera pogodbi neugodna prememba — proti resnični volji nemško-avstrijske stranke — dobi predlog Derschattov večino 4 glasov.

Najlepše označilo je to glasovanje pristaše Herbstove. Komaj dan prej (v torek 15. marca) izjavil je Scharschmid z veliko samozavestjo, da bode nemško-avstrijski klub glasoval proti mnogojezikovnim napisu na bankovcih, akoravno se temu načeloma ne protivi, in akoravno je finančni minister izjavil, da bode vladal tudi brez Nemcev, ampak stranka glasovala bo za vladin predlog gledé na korist države, ker nočejo staviti nikakoršnih zaprek, s katerimi bi se zadržaval sklep pogodbe z Ogersko.

V tej izjavi vstopili so se tedaj Herbstovi pristaši na visoke „cokle državne stranke“. — Rešili so Avstrijo prek svojeglavnostjo Čehov, Slovencev, Hrvatov in druzih, ki se držé načela narodne enakopravnosti.

Toda ni minulo 24 ur in uže so pozabili levičarji svojo „državno-rešilno“ vlogo in glasovali so vsi brez izjeme za predlog Derschattov, kateri bo prav tako zavlekel sklep pogodbe, kakor „mnogojezikovni napis“ bankovcev: to pa tudi očitno kaže, da levičarjem ni mar za državo, ne mar za naglo dognanje pogodbe z Ogersko, ne za pravičnost proti narodom, ampak zmiraj in povsod samo le za-se in za nemštvo nad vse.

Najživahnejša bila je se ve da razprava pri predlogu manjšine gledé mnogojezičnosti napisa na bankovcih. Ta predlog podpisali so vsi člani velikega odseka za pogodbo iz českega kluba, Rusin Ozarkijevič, dr. Poklukar in dr. vitez Tonkli. V zbornici zagovarjal se je predlog živahno, akoravno je bilo uže naprej gotovo, da ostane v manjšini. Da mu bode vsa levica nasprotna, bilo je naprej gotovo, ker ona bi najrajše videla pri nas nemščino na takem mestu, kakoršnega zavzima madjarščina na Ogerskem. — O poljskem klubu bilo je uže tudi iz odseka znano, da v svoji celoti ne bode za-nj, in ako bi se bili Čehom in Slovencem pridružili tudi vsi Lahi, Tirolci in Bukovinci, bi še zmiraj ne bili dospeli do večine, ako bi se bila tudi odstranila polovica galiških poslancev.

Nihče si tedaj pri teh razmerah ni prižadeval posebno, skupaj zbobnati vse poslance naše, ker stališče naše izrečeno je bilo jasno opisano, ali glasuje za-nj 5 poslancev več ali manj, to načeloma ne odločuje. Eno pa upamo, da se je vsikakor s tem postopanjem doseglo: Vlada bo namreč za prihodnje prepričana, da mora v takih vprašanjih drugače postopati, in pa tudi Ogrom bo to odločen migljaj, da mi ne bodemo trpeli in nosili onega tlačanstva, kakoršnega si je hoté-nehoté naložila levica zbornice pri svojih različnih razpravah ž njo, po katerih smo prevzeli mi skoraj vsa bremena, Ogerska vse merodajne pravice v državi.

Omeniti je še izjave dr. Riegerjeve, katero je storil v petek med tretjim branjem tega predloga. Moško in odločno je izrekel, da obžaluje sklep vlade, po katerem naj ostanejo bankovci samo nemško-madjarski, obžaluje, da se je pri tem vprašanji vlada pokazala tako malo krepka, ker pa se nadeja, da vlada ne bo pri nobeni priliki več zatajujoča svoj lastni program žalila večine avstrijskih nenemških-nemadjarskih narodov, in da bode pokazala večjo krepost pri reševanji druzih važnih gospodarskih vprašanj z Ogersko, bode češki klub v tretjem branji vendar glasoval za bankino pogodbo.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — **Izredna spomlad.** Sušec ima sicer od nekdaj „zavihan rep“, toda tako ga uže zdavnej ni vihal, kakor letos. Sicer padal je sneg, nastala je zima, vsa narava prejela je Božični obraz in človek hitel je maneč si roke za gorko peč, toda taka spomladanska zima ni nikdar trajala več kot 5—6 ur, potem pa je zopet posijalo gorko solnce in v eni uri zginil je sneg z mrazom in vso zimo vred.

Drugače bilo je letos: Snežilo je 4—5 dni zaporedoma, pihala je mrzla burja in nanašala je nad meter debelo prav oni suh, droban sneg, zapadenec, ki je navaden sred največe zime. — Pa je tudi zapadel tako, kakor v najhujših zimah ne.

Ni sicer čuda, ako se na kraški progi južne železnice zavolj snega promet ustavi, ker preseki v pusto skalovje so kakor nalašč napravljeni za zamete, tudi se je pripetilo, da se je po kakoršni koli nezgodi telegrafiška zveza za nekaj ur pretrgala. Toda odkar imamo tri železnične zveze z Trstom, vrh tega zvezo po morji, se še ni pripetilo, da bi bile vse te zveze in to za več dni popolnoma pretrgane, kakor se je to sedaj zgodilo. Vsled zametov na Krasu, ki so tunele krog Ležeč skoraj po vsem napolnili s snegom in ledom in polomili večino telegrafiških drogov, in enako zavolj zametov med Vidmom in Trebižem, med Gorico in Trstom, med Reko in Šentpetrom, med Karlovcem in Reko, bil je Trst od ponedeljka do petka minulega tedna popolnem osamljen, zveza na vse strani pretrgana, niti telegramov ni bilo moč spečati tje ali nazaj. Pošta s Trsta in v Trst zastala je na vseh straneh, blago pa še toliko bolj. Najprej odprla se je proga med Trstom in Gorico, od koder je telegrafiški urad začel odpošiljati telegrame s Trsta in v Trst, potem odprl se je železniški promet s Trebiža na Videm in Gorico, koj drugi dan dne 18. marca pa

tudi uže omejen promet z Ljubljane v Trst. — Radi priznamo, da se tudi v najhujši zimi redko kedaj in le za nekaj ur primeri taka izredna vremenska zapreka splošnemu prometu, kakor se je to zgodilo sedaj, nasproti pa tudi vsak previdi, da ste južna kraška in pa ogerska reška železnica kakor nalašč pripravljeni za zamete, in zato se nam zdi, da bode država tako ali tako tem bolj morala misliti na lastno neposredno zvezo med Ljubljano in Divačo, ker bi znal ljubljanski močvir in pa borovniški velikanski most pri drugi priliki napraviti živahnemu prometu s Trstom še večje zapreke. To pa bi bila vendar uže največja neprilika, ako bi morali, recimo celo za čas vojske, namestovati to zvezo z ono čez Karlovec na Reko-Št. Peter ali pa celó čez Trbiž, Videm-Kormin.

— **Oton grof Dürkheim**, ki je znan tudi v naših kmetijskih krogih kot izgleden pospešitelj mlekarskih izdelkov. izrekoma iz zadnje razstave v Trstu, umrl je za pljučnico dne 21. t. m. na grajščini Hagenberg na Gornjeavstrijskem, še le 54 let star.

— **Nov krški škof dr. Kahn** mudil se je včeraj in predvčerajšnjim nazaj gredé s Solnograda, kjer je bil za škofa posvečen, na Dunaji, in imeli so nekateri naših domačinov priliko, občevati ž njim. Tem nasproti izjavil se je škof, da se je slovenščine učil uže v mladih letih in upa, da se je bode sedaj naučil prav kmalu. Sploh vsak hvali novega škofa, kdor je imel priliko, občevati ž njim.

— **Javno predavanje.** V nedeljo 27. dan t. m. ob 11. uri dopoludne bode gospod gimn. prof. Ivan Šubic na prošnjo mestnega vodovodnega odseka v redutni dvorani predaval o vodi, njenih svojstvih in nje pomenu za človeško zdravje, potem o važnosti vodovodov v obče in posebno o nameravanem vodovodu za ljubljansko mesto.

— **C. kr. deželna vlada** dala je dne 11. marca l. 1887 Edvardu Fuxu, poštarju v Metliki, dopustilo za občasno (periodno) prevažanje ljudi za črto Metlika-Rudolfovo.

— **Umrl je g. W. Grundner**, bivši posestnik tovarne za izdelovanje papirja v Medvodah dne 18. t. m. v 87. letu svoje starosti. — V Opatiji pa je umrl še le 35 let star poštni uradnik O. Čelešnik.

— **Volilni shodi za ljubljanske mestne volitve** odločili so za dopolnilne volitve sledeče gospode kandidate: Za III. volilni razred: Dolenc Oroslav, svečar in hišni posestnik; Noli Srečko, kleparski mojster; Tomšič Ivan, učitelj na c. kr. vadnici; Valentinčič Ignacij, zastopnik zavarovalnega društva in hišni posestnik; Železnikar Ivan, vrednik. — Za II. razred, kateri voli torek 29. marca: Benedikt Josip, hišni posestnik; Gogala Ivan, c. kr. notar; Hrasky Vladimir, deželni inženir; dr. Tavčar Ivan, advokat; Zitterer Matija vitez de Cavalchina, c. kr. stotnik. — Za I. razred, kateri voli četrtek 31. marca: dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, primarij dež. bolnišnice in hišni posestnik; Petričić Vaso, trgovec in hišni posestnik.

— **(O dopolnjevalni volitvi odbornikov v „Matico Slovensko“.)** Da se glasovi ne cepijo po nepotrebno, nasvetovali so — kakor pri drugih družbah — tudi pri „Matici“ nekateri družniki, kateri odborniki naj se volijo letos. Po §. 12. društvenih pravil smejo izstopivši biti zopet voljeni. Umrla sta v tem času odbornika Raič Božidar pa Erjavec Franjo, odpovedala sta se gospoda Ivan Hribar pa Andrej Marušič zarad obilnih lastnih opravil, drugi so po žrebu prišli na vrsto. Gledé na to, da ima „Matica“ odbornike izvedene v raznih strokah ter po raznih mestih. svetuje se po odsekovem dogovoru, naj se o prihodnjem XXII. rednem vélikem zboru dné 13. aprila t. l. za odbornike „Matici Slovenski“ soglasno volijo ti-le gospodje: Flis Janez, semeniški spirituval, Kržič Anton, katehet v nunskih šolah, Levec Franc, profesor na realki, Robič Luka, deželni poslanec in bivši davk. nadzornik, dr. Požar Lovro in Šubic Ivan, gimnazijska učitelja v Ljubljani; dr. Gregorčič Anton, bogoslovni profesor in deželni poslanec v Gorici (na mesto čast. kan. And. Marušiča), Hubad Franc, profesor v Gradcu, Wiesthaler Franc, gimnazijski ravnatelj v Kranju in Senekovič Andrej, gimnazijski ravnatelj v Novem Mestu. — Pravico voliti imajo udje vsi — ustanovniki in letniki, da le vsak podpiše svoje ime na poseben list — ali njih več skupaj — ter se volilni listki pošljejo odboru „Slovenske Matice“ do 13. aprila pred zborovim sklepom. — Kar raste, šuma ne dela, pisali smo o tej priliki lansko leto; nismo pa mislili na kako tajno tekmovanje. Kadar se voli v „Matico“, godí naj se očitno, in ako je potreba, svobodno naj se oglasi javno tudi drugi zvon, da se pokaže resnica in da se vzajemno storí, kar ima biti na čast in na korist „Matici Slovenski“!

— **Kmetijsko potovalno predavanje** ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo popoludne 27. t. m. po cerkvenem opravilu na Dobrovi.

— **Tat Abraham Diamant**, katerega je deželna sodnija obsodila na 9 let težke ječe, vložil je zoper to obsodbo pritožbo ničevosti, ker gospa pl. Gariboldijeva ni osebno prišla h konečni obravnavi in ker ni prisegla, kolika škoda jo je prizadela vsled tatvine njegove. — Videti je, da bi bil Diamant svojo bivšo gospodinjo rad sramotil pred občinstvom.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Sredi minulega tedna odpeljal se je cesarjevič Rudolf v Berolin, da se v imenu našega cesarskega dvora vdeleži svečanosti, ki se vršé povodom dopolnjenega 90. leta nemškega cesarja Viljelma, in da izreče čestitanje v imenu cesarjevem. — Minister vnanjih zadev grof Kalnoky podal se je v soboto v Buda-Pešt k cesarju. Ravno ta dan vrnila se je tje tudi cesarica naša, ki se nekoliko dni kasneje poda v kopelo Mehadija, kjer ostane nekaj tednov. — V soboto zborovala je (ker sv. Jožef na Nižeavstrijskem ni praznik) gosposka zbornica ter pritrdila trgovinski in carinski pogodbi z Ogersko po sklepih zbornice poslancev. Ravno ta dan zborovala je avstrijska kvotna deputacija, enako tudi v ponedeljek večer ob 7. uri. — Kolikor se čuje,

treba je še ene seje, katera zna biti danes (sredo), da zgotovi prvo meritorično naznanilo naše deputacije do Ogerske, kolikor se govori, bode sicer naš račun približno na enakih načelnih podlagah, kakor ogerski, v konečnih številkah pa precej različen.

V ponedeljek odgovorila sta začetkom seje v zbornici poslancev ministra grof Falkenhayn in markiz Baquehem, prvi na interpelacijo Schönererjevo gledé sprejemanja učencev na državno akademijo v Ljubnem, drugi na interpelacijo Luzatti-evo gledé poštnega in telegrafiškega prometa s Trstom v minulem tednu.

Poljedelski minister grof Falkenhayn rekel je, da je res zapovedal, da se mora vsak učenec, ki hoče vstopiti v državno rudarsko akademijo v Ljubnem zavezati, da ne bo vstopil v nobeno dijaško zvezo nemško imenovane „Burschenschaft“, in da je s tem, ako kasneje pristopi taki zazvezi, samo po sebi izključen iz akademije, ker to zahtevali so učni nameni na državne stroške vzdržane akademije.

Enako razložil je trgovinski minister v svojem odgovoru vse zapreke, ki so vsled snega in viharjev nastale na progah proti Trstu izrekoma med Ljubljano in med Trstom. Ministerstvo storilo je vse, pošiljatve telegramov in poštne reči preskrbeti kar prej po potih, ki so bile sploh mogoče, toda pokazalo se je, da je za telegrame ostala edina pot čez Grško in po podmorskem telegrafom; izmed železnic oprostena je bila najprej proga z Vidma na Kormin in nekaj pisem odposlalo se je čez Trebiž na Videm in v Trst, in pa dne 18. prosta je bila uže za silo druga domača proga in 19. marca vse. — Telegramov in pisem odposlalo se je po jahačih nekaj proti Trstu, toda v Postojni so obtičali. V Gorici bilo je telegrafiško uradovanje gledé oseb in aparatov pomnoženo, delali so noč in dan in tako se je v primeroma kratkem času podelalo vse zastalo delo.

Res je, da je bila zveza s Trstom izredno dolgo pretrgana, pa minister storil je vse, zapreke kar hitreje odpraviti in pošiljatve kar prej spečati, toda zapreke bile so tako izredno silovite in izredno dolgo trajoče, da je vspeh bil zakasnjen. — Tudi ta odgovor bil je sprejet z odobravanjem, odgovor ministra Falkenhayna pa z glasno pohvalo, edino Schönerer gotovo ne bo zadovoljen ž njim.

Ruska. — Videti je, da se je postopanje neuradnega ruskega časništva nasproti Avstriji spremenilo, prej čulo se je iz njih samo pretenje in napadi, sedaj čitati je mirnejšega razpravljanja o Avstriji. — Sodi se, da to pomenja neko približavanje k naši politiki. Nemški časniki sicer svaré pred to prijaznostjo in menijo, da ima edini namen, da bi se razdvojile Nemška in Avstrijska. Nam pa ni treba razdvojenja z Nemško, kakor ne slepega zaupanja v njene prijateljstvo, enako pa moramo z veseljem pozdravljati dobre in prijateljske razmere z mogočno našo sosedo Rusko. — Zdaj ni sploh videti več dvomljivo, da Ruska ostane mirna, kar se ni še moglo prav verjeti po zadnjem dne 13. marca poskušenem napadu na cara.

O tem, k sreči preprečenem napadu se poroča s Petrograda dne 19. marca:

Včeraj govoril je na vseučilišči rektor v velikem številu zbranim dijakom v navzočosti učnega uradništva in učenikov, ter je v govoru izrazil najglobokejši gnjus o nameravanem napadu treh dijakov, ter je pozival dijake, naj sostavijo do cara adreso s protestom zoper tak čin in izrazom udanosti za cara. Dijaki sprejeli so govor z navdušenimi „ura“-klici in so zapeli narodno himno.

Dalje o vdeležbi nihilistov pri tem napadu poročajo listi:

Izvrševalni odbor stranke nihilistov „Narodnaja volja“ je caru Aleksandru III. doposlalo pisanje, v katerem je rečeno, da je odbor v svoji seji dne 27. februarija 1887 cara obsodil na smrt in da je izvršitev sodbe naročena 50 članom stranke. Pismo je datirano z dnem 1. (13.) marca 1887.

V noči na 14. dan marca zasačila je policija v neki hiši na Gagarinskovem nabrežji pet nihilistov, ki so se posvetovali. Eden zasačenih skusil je pobegniti s tem, da je skočil v reko Nevo, vendar pa so ga iz vode izlekli in s štirimi tovariši vred dejali v zapor. V stanovanji našla je policija mnogo nihilističnih pisem.

Dalje se poroča: Zadnjih šest dni se je v Petrogradu in okolici nad 300 oseb obojega spola in različnih stanov dejalo v zapor zarad politične sumljivosti. Med onimi, ki so bili vjeti 13. marca, je tudi znani vodja nihilistov Leon Hartman z Londona. Ta prišel je pred petimi tedni skoz Belgijo in Avstrijsko na Rusko in je tukoj vodil priprave za napad. Vsi prostori Peterske in Pavelske kasarne so polni zaprtih nihilistov.

Stranka konstitucijonalistov objavila je oklic, v katerem bojna sredstva teroristov najodločnejše obsoja, vendar pa izreka, da konstitucijonalisti delujejo na tiste premembe v vladanji in upravi Ruske, kakor teroristi (nihilisti). Ta oklic širi se v mnogih iztisih in vzbuja veliko zanimanje. — O tej zaroti poroča se s Krakova dne 19. marca: Zadnjo sredo prijeli so ruski žandarji na postaji Mazki Granica dva ruska topničarska častnika, katera sta baje v zvezi z zadnjo zaroto zoper cara in ki sta pobegnila. Spravili so ju v Varšavo. Tretjemu posrečilo se je z ženo vred prestopiti mejo.

Iz vsega tega videti je, kako vre in šumi v ruskih političnih krogih in kako koristno bi bilo enako za cara, kakor za Rusko, da bi državljanom dal nekoliko pravice sodelovanja pri vladanji.

Nemška. — Včeraj praznovala je vsa Nemška izreden praznik svojega vladarja in ustanovitelja, dopolnjeno 90. leto njegove starosti. Pri tej priliki prišli so čestitat cesarju starčeku, odlični zastopniki vseh vropejskih, pa tudi zatopniki zelo oddaljenih izhodnoazijskih držav, navzoča sta v Berolinu izrekoma zastopnika Kitajski in Japonski. Da tako visoke in izredne goste sprejemajo in gostujejo tudi s posebno pozornostjo, je samo po sebi razumljivo.

Ves Berolin je v praznični opravi. V ponedeljek že bilo je ljudstvo večinoma na nogah opazovati prihod

unajnih gostov, med katerima sta tudi kralj in kraljica Rumunska, v ponedeljek večer bila je velika bakljada, katere se je vdeležilo nad 3000 vseučilišnikov.

Odlični unajni gostje bili so popoludne v ponedeljek pri cesarju in cesarici sprejeti v posebnih avdijencah. Za rojstni dan (22. marc) sam, obeta se, da cesar izreče mnogo činov milosti in da podeli različnih redov. Govori se, da dr. Lauer, zdravnik cesarjev, dobi nagrado 300.000 mark. Vsi časniki smatrajo svečanosti, ki se tam vršé, kot praznik in poroštvo miru. Vsa druga odlikovanja tega dneva pa so manj pomenljiva, kot ono laškega ministra unajnih zadev grofa Nobilant-a, o katerem se je glasilo že pred nekoliko dnevi, da mu bode ta dan podeljen veliki red črnega orla zato, ker gre njemu velika zasluga, da se je mirovna zveza med Avstrijsko-Nemško-Laško zopet ponovila.

To je novica, katera je v resnici poroštvo za ohranenje miru in katero sme z veseljem pozdravljati vsa Evropa.

Nemški časniki, ki pišejo v ponovljeni tej zvezi dostavljajo, da je ta zveza ena trdnih opor miru in nevarnosti Evrope, videti pa je, da ni izključeno, da se bodejo tudi razmere treh cesarskih vlasti med saboj pojasnile in vtrdile.

Ogerska. — V ponedeljek razpravljal se je v Ogerskem državnem zboru izreden kredit $52\frac{1}{2}$ milijonov za skupne vojne potrebščine. Na vprašanje poslanca Helfy-a odgovoril je ministerski predsednik Tisza, da tudi on misli, da se je nada za ohranenje miru od onega časa, ko se je izredni kredit dovolil, vtrdila. Vlada pa more samo tedaj pričakovati, da bode prizadevanje mir ohraniti vspešno, ako se vlasti drže pripravljene za vojsko, in ako treba, z veliko odločnostjo branijo enako svoje meje pa tudi svoje bistvene interese. O zvezi treh držav se še ne more izreči očigled zvez, ki so bile in se nameravajo, v pomirjenje pa lahko izreče, da je edina podlaga naše politike vsem državam nasproti ta, da se ohrani mir z varovanjem naših interesov. — Žrtve za vojno bile so dobro obrnjene, ker naša vojna moč je danes tako pripravljena za boj, kakor katera koli na svetu. —

Cesar obiskal je v spremstvu generaladjutanta baron Popp-a društvo Budimskih telovadcev. Tam je cesarja pozdravil častni predsednik društva, brambovski minister Fejervary, razun tega navzoči so bili ministri Trefort, Orczy, Bedekovič, Szecheny in pa vojni poveljnik grof Pejačevič.

Laška. — General Gené, kateremu je laška vlada odvzela poveljništvo v Masauhi, ker je dovolil, da se Abesincem pošljejo puške proti tem, da oni prostost dajo laškim vjetnikom, je vendar še zmiraj poveljnik v Masauhi. Zadnja poročila trdijo, da je dne 18. marca vsa ekspedicija Salimbeni-jeva dospela v Masauho razun Savoiraux-a. Gené poroča, da pričakuje, da bodo Abesinci tudi Savoiraux-a izpustili, ako se jim dovoli kaj tacega, kakor za vso drugo laško ekspedicijo, za katero je Gené dovolil, da se Abesincem dopošljejo puške, katere je Gené pred zadrževal v Masauhi.

Trije veliki brodovi dospeli so v Masauho z laškimi vojaki.

Zelo iznenadeni so bili rimski politični krogi zavolj odstopa nemškega poslanika v Rimu baron Keudella, ki je, kakor se čuje ostavko dal za to, ker se je brez njegovega posredovanja ponovila nemško-laško-avstrijska zveza. Politiki spominjajo se pri tej priliki živo na osodo pokojnega grofa Armina, ki je enako, kakor Keudell postal žrtva brezozirnosti Bismarkove.

Švica. — Sv. Jožefa dan popoludne umrl je Genfu sloveči poljski pisatelj in pesnik J. J. Kraszevski, ki je svoje prvo delo spisal v starosti 17 let. On vpeljal je v poljsko slovstvo narodne povesti „Romane“. Bil je duhovit pisatelj in spisi njegovi cenijo se na okroglo na 500 zvezkov.

Krog 1850. leta bil je vrednik lista „Gazeta Polska.“ Akoravno se leta 1863. ni vdeležil poljske ustaje, bil je vendar zavolj velikega vpljiva njegovega izgnan iz Ruskega Poljskega. Leta 1884 bil je Krazsevski nenadoma dejan v zapor in v Lipsiji na $3\frac{1}{2}$ let težke ječe obsojen zarad veleizdajstva, zaradi tega, ker je bil tožen, da je skupno s častnikom Hentsch-om, tajna pisma Nemške vojne uprave prodajal Francoski. Zaprt je bil v trdnjavi Magdeburg, ker je pesnik v zaporu bolehal, zložili so rojaki njegovi kavcijo 20.000 mark, in po silnih prošnjah bil je Kraszevski meseca novembra 1885. leta začasno iz ječe izpuščen do dne 15. maja 1886. Iz ječe podal se je na Laško in se vkljub obljube svoje ni več vrnil v ječo.

Za čas zadnih potresov moral je eno noč prenočiti pod milim nebom.

Bolan podal se je potem v Genf, kjer je dne 19. t. m. sklenil svoje, za narod poljski pomenljivo življenje.

Angleška. — Državni tajnik za Irsko obljubil je zbornici predložiti predloge v zabrambo agrarskih hudodelstev na Irskem. Preiskave zarad goljufij pri preskrbovanji vojnih zalog razkrivajo zmiraj večje sleparstva.

J. K. Cros, ki je bil za čas Gladstonove vlade državnega tajnika za Indijo namestnik, umoril se je po noči med 19. in 20. marcam. Bil je dalj časa bolehen.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 23. marca ob 11. uri 2 minut dopoludne

Ravnokar je budgetni odsek po predlogu Tonklijevem sprejel resolucijo zarad slovenskih paralelk na Slovenskem namenjenih gimnazijah. Kvotna deputacija zboruje jutri večer o besedah že sprejetega nuncija, Ogrom namenjenega.

Odgovorni vrednik: **Gustav Pirc.** — Tisk in založba: **J. Blaznikovi nasledniki** v Ljubljani.